



Groenbeheer complexer én interessanter door meervoudige doelstelling

Omarm complexiteit!

De vraag 'Wat is goed groenbeheer?' is moeilijker te beantwoorden dan vroeger. Naast technische kwaliteitscriteria spelen nu ook andere doelstellingen een rol zoals burgers tevredenheid en participatie. Binder Groenprojecten doet ervaring op met deze nieuwe realiteit, onder meer in Rhooon-Noord.

Groenbeheer met bewoners in Rhooon-Noord.

'B

ij het beheer van de buitenruimte spelen twee vraagstukken tegelijk', zegt Rob Luyk, adjunct-directeur bij Binder. 'Een zijds het fysieke beheer van de buitenruimte, waarin efficiency en een zo laag mogelijke prijs dominant zijn, naar de filosofie van Frederick Taylor.¹ Daar is de laatste jaren een dimensie

bijgekomen: het realiseren van sociaal-maatschappelijke doelstellingen met de buitenruimte als platform en onder andere door middel van groenbeheer. De decentralisaties in het sociale domein hebben dit proces versterkt. In die buitenruimte kunnen we meervoudige waarden creëren. Daarbij valt te denken aan de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, maar ook aan meer betrokkenheid van burgers bij het groenbeheer in hun buurt. En dat leidt op zijn beurt weer tot meer tevredenheid over de

buurt, meer sociale cohesie, minder uitsluiting, levensloopbestendige wijken en ook bijvoorbeeld positieve effecten op gezondheid en beweging.'

BAAIERD AAN DOELSTELLINGEN

De baaierd aan doelstellingen die dwars door elkaar heenlopen en op iedere plek weer verschillen, maakt het organiseren van groenbeheer tot een complexe aangelegenheid. Luyk: 'Ik zie dat niet als een probleem maar vooral als een boeiende

opgave - omarm de complexiteit!. Het is daarmee ook een vorm van duurzaam ondernemen waarmaken en invulling geven aan je veranderende rol als verbindend groen-voorzieners. Blauwdrukken hebben in deze situatie weinig zin, want op iedere plek spelen weer andere dingen. Je kunt de normen uit de kwaliteitscatalogus buitenruimte tot in detail uitvoeren, maar dat wil nog niet zeggen dat je op een bepaalde plek het gewenste resultaat hebt bereikt. De door de burger ervaren kwaliteit in een specifieke context is doorslaggevend.’

Binder heeft de laatste jaren veel ervaring kunnen opdoen met deze nieuwe benadering van groen-aanleg en -beheer. Onder andere in Rhooon-Noord, een wijk in de gemeente Albrandswaard met ongeveer 2.600 inwoners en vooral woningen uit de jaren tachtig in een setting die wel bekend staat als ‘bloemkoolwijk’, met veel versnipperd groen dus. Luyk: ‘Een jaar of vijf geleden vroeg de gemeente ons mee te denken over een nieuwe vorm van groenbeheer voor deze wijk, waarbij participatie en burger-tevredenheid de leidraad vormen in



Rob Luyk: ‘Een dergelijke transitie heeft tijd nodig.’

de beoordeling. Dit als onderdeel van een breder gemeentelijk participatieprogramma.’

AAN DE SLAG IN RHOON-NOORD

Binder mocht in Rhooon-Noord aan de slag met bewoners, maar hoe zet je zoiets op? Luyk: ‘Er was al een levendig netwerk in de buurt aanwezig met Buurtpreventie Rhooon-Noord, later is daar het Buurtnetwerk Rhooon-Noord uit voortgekomen. Door deze bestaande structuur kun je in contact komen met belanghebbenden en ideeën ophalen. We zijn het gesprek open ingegaan, zonder een vooraf vastgesteld activiteitenplan. Wel met een voorstel voor een passende methode voor de dialoog en de twee hoofddoelen, burgerparticipatie en tevredenheid, als leidend thema in beeld. Door die houding kun je goed inspelen op contextspecifieke omstandigheden.’ Dat heeft geleid tot een reeks activiteiten, zoals snoeiacties samen met bewoners, het betrekken van de basisschool ‘De Overkant’, zwerfvuil inzamelen met schoolkinderen en het samen met bewoners inrichten van binnenterreinen. Maar ook activiteiten die wat verder afstaan van groenbeheer kunnen tot de participatieoogst worden gerekend. Het houden van buurtvergaderingen aan de buurttafel of het organiseren van een kerstbomenwandeling met levende muziek en honderden wijkbewoners, jong en oud, die deelnemen bijvoorbeeld. Luyk: ‘Participatie kent vele verschijningsvormen. Door middel van groenbeheer kun je daar beweging in brengen, ongeacht of er wel of niet een rechtstreekse link is. Je ziet overigens dat binnen zo’n buurtini-

tiatief de neiging tot institutionalisering bestaat en dat er een tweedeling tussen doeners en denkers kan ontstaan. Tot op zekere hoogte is dat geen probleem, zolang het maar niet de doorwerking van ideeën vanuit bewoners blokkeert.’

Ook bij de gemeente zijn verschillen te bespeuren volgens Luyk. ‘De gemeenteraad heeft besloten om in te zetten op participatie en ook werkelijk het primaat op het eigenaarschap bij de burger te leggen. De ambtelijke organisatie moet hierbij een cultuuromslag maken. Het is een verandertraject in het transitieproces van onze democratische en bureaucratische principes. Eigenlijk zijn we allen in een staat van permanente tijdelijkheid onze organisaties aan het herdefiniëren. Dat is niet van vandaag op morgen geregeld. Het getuigt ook van lef bij de gemeente Albrandswaard om de samenwerking op deze wijze aan te gaan. Onvermijdelijk duikt dan soms de regelreflex op. Dat vind ik begrijpelijk, het schuurt en frustreert per definitie met bestaande systemen en gedachten over professionaliteit en kwaliteit. Een dergelijke transitie heeft tijd nodig, vraagt interactie van participerende en faciliterende professionals en ruimte om voor iedere context de juiste invulling te geven.’

Noot

¹ Zie ook www.slideshare.net/crow01/p1-rob-luykonomkeerbare-veranderingen

Websites

www.albrandswaardinactie.nl/ontmoeten/initiatieven/buurtnetwerk-rhooon-noord-2
www.binder.nl
www.buurtpreventie-albrandswaard.nl